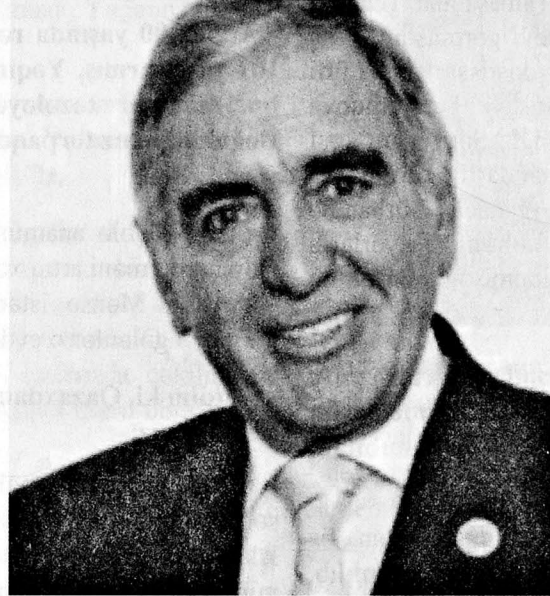

Tariyelin taleyi səhnə ilə ekizdir...

Pərdə açılır. Yubiley tədbiri başlayır. Səhnənin ucalığında yubilyarın təbəssümlü baxışları tamaşaçıları salamlayır. Musiqi səslənir, al-əlvan ziyafət donu geyinmiş beş qız rəqs paltarında səhnəyə daxil olur. Əynindəki dümağ, atlas kostyumu saçının gümüşü rəngiylə həmahəng olan yubilyarın qızlardan hər biriylə ayrıca rəqsi sürəkli tamaşaçı alqışına bələdir...

* * *

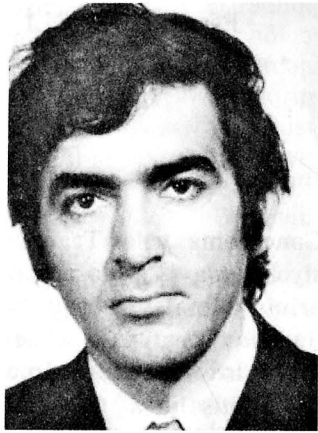
- Tariyel müəllim, yaqin bu sürəkli rəqslə sübut etmək istədik ki, əvvəlki şövqünüz zərrəcə əksilməyib? Və ötüb keçən illər ömrünüzdən heç nəyi apara bilməyib, sadəcə yaş üstə yaş gəlib...

- Bu yubiley mərasimi əlbəttə rejissor Nicat Kazımsadəninin fantaziyasının məhsuludu. Mən beş qızla səhnədə rəqs etmək fikrini şəxsən özüm bəyəndim. Ona görə ki, son zamanlar ətrafımızda yaş həddiylə bağlı müzakirə və mülahizələr səngimək bilmir. Rejissor ideyasını düz tutmusuz. Bu rəqslə sübut eləməyə çalışdım ki, səhnəyə çıxmaq heç də yaşla deyil, sənət coşqusuyla, bitib-tükənməyən sənət enerjisiylə ölçülür... Çalışdım bir daha göstərək ki, hələ səhnədə, necə deyirlər, müvazinətimi saxlaya bilirəm: xəstə deyiləm, əlim-ayağım əsmir, yaddaşım möhkəmdir, bir sözlə, hər hansı rolumun öhdəsindən gəlməyə hazırım...

- Yeri gəlmişkən, Gənc Tamaşaçılar Teatrının təqaüdə çıxanlar siyahısında sizin də adınıza rast gələndə bəzilərinin dilinə söz düşdü: bəs demə, Tariyel Qasimov teatrdan kəsib, köçüb-gedib doğulduğu dədə-baba torpağına - Qazaxa. Özü də həmişəlik... Doğrusu, inanmadım. Yüz il qala, Tariyel müəllim teatrdan başqa heç bir məkanda qərar tuta bilməz. Doğma torpaq nə qədər əziz, nə qədər şirin olsa da, səhnə onu özünə çəkib, yenidən paytaxta qaytaracaq. Təbiət qoynunda yaşamaq, nemətləri öz əllərinlə hasilə gətirmək adama fərəh verir. Lakin illərlə havasını ciyərlərinə çəkdiyən teatr səhnəsinin "ab-havasına" çata bilməz. Gümanımda yanılmıram ki?

- Deyirlər, guya yaşı 65-dən yuxarı olan aktyorların işdən azad edilməsi barədə sərəncam verilib. İnanmıram. Və inanmaq da istəmirəm. Bu nəinki aktyorlara, nə həkimlərə, nə müəllimlərə aid olunası hal deyil. İnsan yaşa dolduqca daha da püxtələşir, müdrikləşir, və... Belə çıxır ki, görkəmli, istedadlı sənət sahibi kimi tamam yetişəndə teatra "əlvida" deməlidir? O zaman hansı inkişafdən, hansı irəliləyişdən, uğurdan söz açmaq olar? Gənclər özləri də başa düşürlər ki, dörd il sərəsər instituta ayaq döyüb nəzəriyyəni əzbərləmək hara, təcrübəli sənətkarlardan görüb-götürmək hara? Cavanlar ali məktəbi bitirib, səhnəyə çıxanda sənətin →

sirlərini biz ustalardan öyrənməlidir. Tutaq ki, yaşlı sənətkarlar teatri tərkdildilər, cavanlar da gəlib oturdular onların boşalmış yerlərində. Bax, o zaman naçar qalacaqlar, bilməyəcəklər kim kimdən öyrənməlidir. Gənc Tamaşaçılar Teatrına gələndə Yusif Vəliyevi görmüşəm, həm də onunla sonralar dostlaşmışıq, Lütfi Məmmədbəyova, Hüseyinağa Sadıqova valeh olmuşam, Firəngiz Şərifovani kəşf etmişəm. Eyni zamanda "Azdrama"da Ələsgər Ələkbərov, Ağadadaş Qurbanov, Əli Zeynalov kimi nəhəng aktyorların təcrübəsindən bəhrələnmişəm. Başqa nə cür ola bilər axı?!

- Ömrünüzün 60 ilini siz Gənc Tamaşaçılar Teatrında keçirmisiz. Bu teatrın daşı-divarı da buna şahiddir. Bu xudmani, həm də memarlıq baxımından maraqlı dizaynı olan sənət ocağı sizə, mənbilən, dünyanın ən geniş teatr salonlarından da doğma olub.

- Doğru buyursunuz, bura bizim ikinci evimizdir. Amma, inanın, öz evimizdən də əzizdir. Niyə bu yaş məsələsi bizdə bu qədər qabardılıb, bilmirəm? Rusiyada aktyorlar 90-100 yaşınadək səhnədən düşür. Heç kəs də onları yaşın qısmı-boğmasına salmır. Ölüm haqdır. Biz aktyorlar axirət dünyasına da teatr səhnəsindən - tamaşaçıların alqışları altında köç etməliyik.

- Cavanlıqda can atduğumuz çox şeydən yaşa dolduqca imtina etməyi bacarmalıyıq. İstedadlı aktrिसamız Zərnigar Ağakişiyevayla neçə illər öncə görüşmüşdük. Özü tərkdilmişdi iş yerini. Öz istəyi ilə. Rəhmətlik deyirdi ki, hiss elədim ki, yaddaşım zəifləyib, rolumun sözləri yadımda qalmır, üstəlik vaxt-vaxtında müalicə almalyam, heç kəsin iradəni gözləmədən özüm ölçü götürdüm...

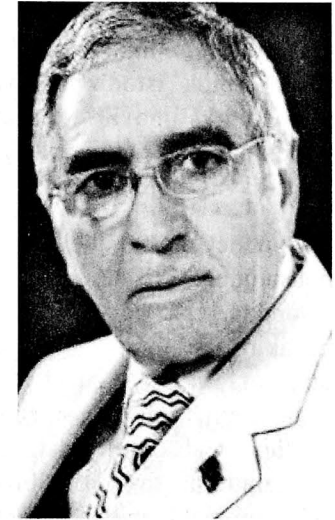
- Mən də görsem ki, ayaqlarım sözümə baxmır, belim bükülür, başım əsir, bax, onda özüm "əlvida" deyəcəyəm doğmadan-doğma teatrıma. 100 yaşınadək səhnədə qalmaq fikrim yoxdu ki?! Gedib oturacağam Ağstafadakı evimdə. Halbuki rəhmətlik Ağasadıq Gəraybəylinin 90 yaşı vardı, hələ də səhnədəydi. Baxmayaraq ki, gözləri zəifləmişdi.

- Atanız 90 yaşında rəhmətə gedib, ananız isə dünyasını dəyişəndə 101 yaşı varmış. Yəqin uzunömürlülər nəslindənsiz. Siz də inşallah bu rekordu təzələyərsiz. Hələ üstəlik səhnəyə də çıxarsız. Doğulduğunuz torpaqda tikdirdiyiniz evi ananız görüb, xeyir-duasını vermişdimi?

- Əlbəttə, hələ anamın şərəfinə evimdə böyük ziyafət də vermişdim. Qoymurdu məni artıq xərc çəkim: "Neynirsən, a bala, ata ocağın var da", - deyirdi. Mənsə istədim öz evim-əşiyim olsun. Vaxt gələr, məni görməyə gələnlər o evdə rahat dincələ bilirlər.

- Eşitdim ki, Qazaxdan çıxan ilk aktyor siz olmusuz.

- Bəli. Qazax mahalından böyük sərkərdələr, şair və yazıçılar çıxıblar. Aktyorluq sənətinə isə ilk möhürü mən vurmuşam. Bu, akademik Teymur Bünyadovun sözüdür. Həqiqətən beləydi. Sonralar mənim ardımca bu sənətə gələnlərin sayı çoxaldı. Bizim mahalda Əməkdar artist, Xalq artisti fəxri adları da ilk dəfə mənə qismət olub. Ötən il teatrımızın 90 illiyində möhtərəm cənab Prezidentin sərəncamıyla mənə "Əmək" ordeni verildi. Adım "Şöhrət" ordeninə təqdim olunmuşdu. Ona görə də əvvəlcə bir az pərt oldum. Sonra məlum oldu ki, rəssam Tahir Salahovdan, akademik

Yaqub Məmmədovdan sonra bu mükafat mənə verilib. Nə isə... Bizim tərəflərdə aşqları, zurnaçıları bəyənlər. İncəsənətin digər sahələriylə çox da maraqlanmazlar. Nadir hallarda kəng klubunda film göstərərdilər. Ona da əsasən uşaqlar, məktəblilər gəlib baxardı. Bir dəfə də Voyniçin əsəri əsasında çəkilən "Ovod" filmi gətirib göstərdilər. O vaxt mənim 12 yaşım vardı. Artur rolunda Oleq Strijenov çəkilməmişdi. Yadımdadır, çox xoşuma gəlmişdi oyunu.

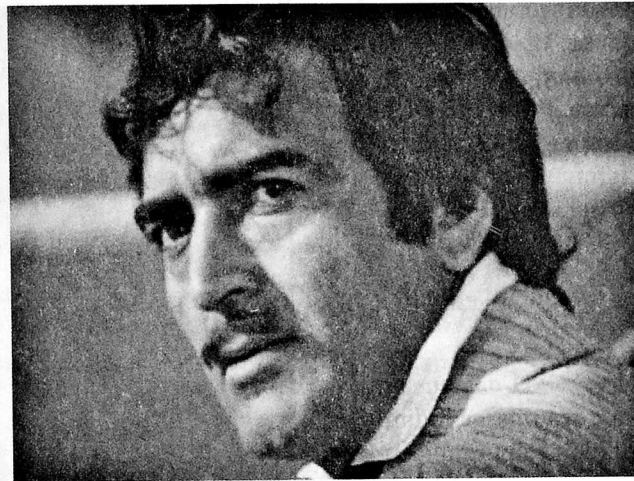
- Yəqin elə o vaxt ağılımdan keçib ki, böyüyəndə mütləq aktyor olasız. Və yaxud: - "Kaş mən də aktyor olaydım. Və səhnədə, yaxud kinoda bu obrazı oynayırdım", - deyə düşünmüşsünüz.

- O barədə heç düşünməmişdim. Amma yaxşı şəkil çəkmək qabiliyyətim vardı. Atam kolxoz sədriydi. Kolxozun divarlarındakı bütün şüarlar mənim əlimdən çıxmışdı. Atam rayonda sayılıb-seçilən adam idi, rəhbərlik etdiyi kolxoz da qabaqcıl təsərrüfatlardan biriydi. O vaxt çox məşhur olan "Böyük dayaq" filmi məhz bizim kolxozda çəkilməmişdi. Filmdə Ələsgər Ələkbərovun yaratdığı Rüstəm kişinin mərd obrazı bəzi cəhətlərinə görə elə bil atamın prototipiydi.

- Atanızın gələcək və indiki peşənizə münasibəti haqda müxtəlif fikirlər söylənir. Əslində atanız öz oğlunu hansı peşənin sahibi kimi görmək istəyirdi ki?

- Atamın müsahibəsi var. O vaxt televiziya üçün çəkmişdilər. Demişdi ki, istəyirəm oğlum mühəndis olsun, xalq üçün gözəl binalar tiksin. Anam isə müharibə vaxtı bağça müdiri işləyirdi. Rayon mərkəziylə kənd arasında 15 km məsafə vardı. Bir uşaq xəstələnəndə onu arabayla həkimə çatdırmaq üçün neçə saat vaxt sərf olunurdu. Ona görə də deyirdi: "Bala, həkim ol, elə öz kəndimizdə işlə, camaatımıza xidmət elə".

- Siz isə nə atanızı arzusuna çatdırdız, nə də ananızın istəyini yerinə yetirdiz. Amma eyni zamanda rəhmətliklərin hər ikisini xatircəm edəsi bir işlə məşğul olduz: həqiqətən xalq üçün yaratdız, insanların rifahına çalışdız.

- Aktyorluq sənətini seçdiyimə görə atam mənimlə düz on il kəsülü qaldı... Sonralar qulağıma çatırdı ki, üzə vurmasa da, o mənimlə fəxr eləyir, mötəbər yerlərdə: "Mən Xalq artisti Tariyel Qasimovun atasıyam", - deyə qürrelənir. Heç vaxt onunla qabaq-qənsər oturub höcətləşməyə cürət etməzdim. Bir gün dostlarımla yaxşıca yeyib-ıçmışdıq. Necə oldusa, cəsarətləndim, neçə illər ərzində nə cür çətinliklər yaşadığımı, ürəyimdə yığılıb qalmış bütün umu-küsümü açıb-ağartdım...

- Belə bir fikir var ki, əsl aktyor anadan elə aktyor doğulur. Aktyorluq vergisi olmasa, beş ali məktəb bitirsən də, xeyri yoxdur. Allah vergisi, həvəs-hövsələ, üstəgəl zəhmətsevərlik. Bütün bu keyfiyyətlər var ikən səbəb nə idi sənədlərinizi Bədən Tərbiyəsi İnstitutuna verdiz?

- Yeniyetməlik çağlarımda çox cılız uşaq idim. Eyni zamanda həm də fiziki hazırlığım vardı. Həmişə idmanla məşğul olub, məşqlər edirdim. Dayımın məsləhətiylə sənədlərimi Bədən Tərbiyəsi İnstitutuna verdim. Atam da buna çox sevindi. Buna baxmayaraq, görünür sənət sevgisi qanıma, canıma, iliyimə işləmişdi. Xatirələrimdəki Artur obrazı xəyalımdan çıxmırdı. Və bir gün özümü Lütfi Məmmədbəyovun →

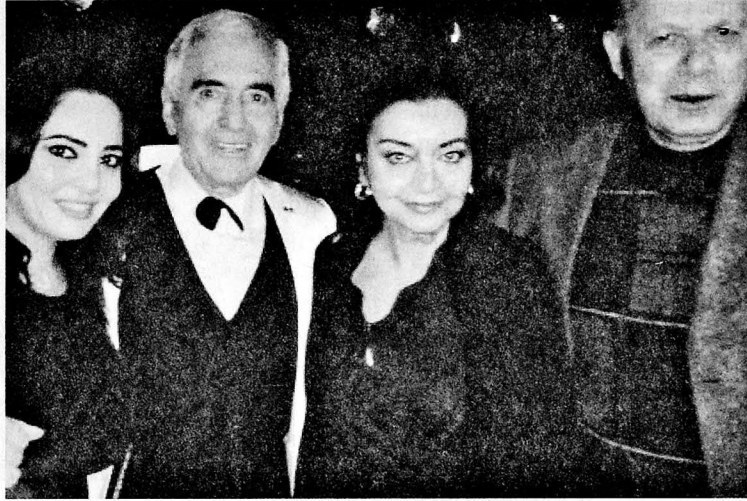

Xalq teatrında görüb, kəşf elədim. Başa düşdüm ki, özümü teatrdan kənar görə bilmirəm. Dərnək rəhbəri də oyunumdan çox razıydı. "Səndən yaxşı aktyor çıxacaq" deyirdi.

- Amma... bir gün... dərnək rəhbərinin... kəskin şəkildə dediyi sözlər hər şeyi alt-üst elədi: "Get, idmanla məşğul ol. Səndən heç vaxt aktyor olmayacaq".

- Olub belə şey. BTİ-da oxuya-oxuya həm də Xalq teatrına gedirdim. Heç vaxt məşqlərdən qalmırdım. Elə oldu ki, güləş üzrə şəhər birinciliyi uğrunda yarışda mən də iştirak etməliydim. Xalq teatrının məşqlərinə gələ bilmədim. Səfərdən qayıdıb, məşqə gəldiyim gün Lütfi Məmmədbəyovun mənə hirsə dediyi həmin sözlər qulağımda güllə kimi saqqılda. Könülsüz foyeyə çıxdım. Göz yaşlarımı gizlətməyə çalışırdım. Uşaq idim də - 17-18 yaşlarında erköyün bir uşaq. Şahmar Ələkbərovla Həsən Əbluc da mənimlə bir qrupda məşq edirdilər. Onların gözündən yayınmadı bu halım. Yaxınlaşdılar. Mən də əhvalatı danışdım. "Sən burda dur, biz indi gəlirik", - deyib tələsik zala keçdilər. Bir də gördüm, hər ikisi gülə-gülə mənə tərəf gəlir. Lütfi müəllimin "səndən heç vaxt aktyor olmayacaq" sözləri o vaxtdan qulağımda sırğa oldu. O sözlər məni silkələdi, elə bil ayıldı... Yəni sənətə barmaqarası baxmaq olmaz. Heç vaxt! Artıq teatrdə işlədiyim vaxtlarda elə onunla eyni ildə, eyni gündə və eyni fərmanla Xalq artisti adına layiq görüldüm. Müəllimim "Bu aktyoru mən yetişdirmişəm" deyibən hər yerdə mənimlə fəxr edirdi.

- Tariyel müəllim, adətən aktyor səhnəyə çıxdığı ilk günü, oynadığı ilk obrazı daim xəyalında yaşadır.

- Nə demək istədiyinizi anladım. Əlbəttə, xatırlayıram. C.Məcnun-bəyovun "İmtahan" tamaşasında qılınc təlimçisi obrazıydı. Bu da Lütfi müəllimin sayəsində oldu. O vaxtlar hələ BTİ-da oxuyurdum. Bizə institutda hər şeyi öyrədirdilər: güləş, boks, qılınc oynatma... Lütfi müəllim teatrın rəhbərliyinə demişdi ki, Bədən Tərbiyəsi İnstitutunda bir tələbə var - yaxşı qılınc oynadır, həm də mənim teatrdə çalışır. İlk dəfə professional səhnəyə bu obrazla çıxdım. Elə bununla da Teatr İnstitutunun rektorluğuna məktub yazıldı. Bircə imtahan verib, köçürülmə yoluyla Teatr İnstitutuna keçdim. Müxlis Cənizadənin

kursuna. Görünür xarici görünüşüm də, aktyorluq səriştem də imtahan komissiyasını, xüsusən də rektor Rahib Hüseynovu qane eləmişdi.

- Yarım əsrdən çoxdu ki, Gənc Tamaşaçılar Teatrının səhnəsindəsiniz. Bu illər ərzində çönüb, başqa teatrlara gözünüzün ucuyla da olsa, nəzər yetirib, heç düşünmüşsüz ki, artıq bəsdir bu teatrdə çalışdığınız?

- Güzəl sualdır. Özü də yaralı yerimdir. Çox təəssüflər olsun ki, buraya üçüncü teatr kimi münasibət bəsləyiblər. Həmişə də belə olub. Baxmayaraq ki, bu teatrdən verilən məktub əsasında instituta daxil olmuşam, dördüncü kursdan sonra təyinatım Akademik Dövlət Dram Teatrınaydı. Rejissor Tofiq Kazımov hələ III kursdan bizi - Amaliya Pənahovayla məni bu teatra dəvət eləmişdi. Dövlət imtahanı olaraq "Romeo və Cülyetta"nı da bu səhnədə oynadıq. Daha sonra mən "Antoni-Kleopatra"da, rəhmətlik Amaliya xanım isə "Sən həmişə mənimləsən"də oynayıb böyük uğur qazandıq.

- ...O halda bəs niyə Gənc Tamaşaçılara üstünlük verdiniz? Yoxsa "Azdrama"nın o dövrdəki tanınmış sənətkarlarıyla rəqabətə girməyə ehtiyat elədiz?

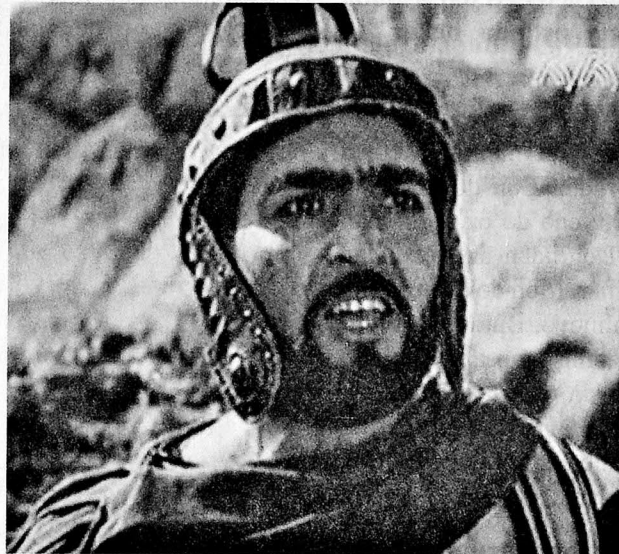
- Həmin ərəfədə Gənc Tamaşaçılarda bütün baş rolları Lütfi Məmmədbəyov oynayırdı. O, baş rejissor Zəfər Nemətovu da xəbərdar eləmişdi ki, Dram teatrına gedir, öz yerinə yaxşı bir aktyor da göndərəcək. Elə də oldu. Teatrın bütün baş rolları həvalə olundu mənə. Odur ki, çox gec "əməkdar" oldum, Xalq artisti adını da gec aldım.

- Heç olmasa, bu teatrdə ürəyinizdən keçən rolları oynamaq sizə qismət olubmu?

- Rol barədə deyim ki, məndən xoşbəxt aktyor yoxdur. Arzuladığım, xəyallarımda yaşadığım bütün obrazları oynamışam.

- Artıq neçə-neçə illərin təcrübəli aktyoru olmaqla səhnə mizan-ölçüsünü mənimsəmişiz. Yeniliyə olan marağınız da sonsuzdur. Yəqin elə bu səbəbdəndir ki, rejissorluq sahəsində də özünüzü sınamaq qərarına gəlmisiz.

- Bizdə bir aktyor vardı - Rauf İçərişəhərli. O, bir pyes yazmışdı: "Ruhlar qarını döyür". Çox güclü əsər idi. Pyesi qurmaq istəyimi teatrın direktoruna bildirdim. "O, aktyordur", - dedi. - "Aktyor nə pyes yazacaq?" Sonra da əlavə elədi: "Tamaşa hazırlamaq fikriniz var, sözüüm yoxdur. Götürün böyük dramaturqlardan birinin əsərini - işləyin". Sözümdən dönmədim: "Məhz bu pyesi işləyəcəyəm. Görəcəksiniz, elə edəcəyəm ki, məşhurların əsərlərindən heç də geri qalmayacaq", - deyib işə başladım. Rauf-la birgə bu əsərin hazırlanmasına can qoyduq. Doğrudan da, tamaşa böyük rezonans doğurdu, anlaşıqla keçdi. Yalnız ondan sonra rejissorluq bacarığıma inam artdı.

- İndi serial çəkilişi aləmi bürüyüb. Əlbəttə, seriala çəkilmək aktyoru məşhurlaşdırır, unudulmağa qoymur, təzələrini də tanıtdırır. Şəxsən mən bir tamaşaçı kimi vaxtilə aparıcı rollarda görməyə alışdığım, sevilib-seçilən aktyorlarımızı serial səviyyəsində, xüsusən də epizodik rollarda görmək istəməzdim. Rejissorları deyə bilmərəm. Elə aktyor-rejissor münasibətləri barədə sorğum da bu istəkdən idi.

- Serialların, demək olar, hamısına dəvət olunuram. Və heç birinə də çəkilməyə razılıq vermərəm. Mən öz səviyyəmi gözləyən aktyoram. Hər rejissorun da öz sevimli aktyorları olur. İndi teatrdə yalnız İ.Əfəndiyevin "Sarıköynəklə Valehin nağılı"nda qalmışam. Vaxtilə oynadığım yüzlərlə

tamaşadan heç biri artıq repertuarda yoxdur. Təqaüdə çıxanların hamısını yarımştata keçirdilər. Onların çoxu buna dözməyib, tamamilə teatrı tərk etdi. Mənsə qaldım, teatrdən ayrılı bilmədim.

- Amma teatrın əməkdaşı kimi məvacib alırsız yəqin?

- Nə olsun ki alıram. Təkcə maddiyyat hər şeyi həll eləmir. Xalq üçün yaşayıb-yaradırıq. Səhnədə görünməyən, tamaşaçı qarşısına çıxmayan, onun hənirini hiss edib, alqışını qazanmayan aktyor sudan çıxmış balıq kimidir - nəfəsi kəsilər.

- Elə bir samballı serial yoxdu ki, ürəyinizə yatan obraz tapasınız özünüə? Heç olmazsa, canlı tamaşaçı da olmasa, televiziya tamaşaçıların diqqətini, rəğbətini qazanardız. Siz axı həm də kino aktyoru kimi də maraqlısız.

- Yox. Serialları izləyib görmüşəm. Samballı rol da olsa, filmin yaradıcıları peşəkar deyillər. Bu vaxtadək yalnız bir seriala çəkilmişəm: 24 hissəli "Muradına çatan günəş" filmində baş rola.

- **Tariyel müəllim, dostlarınız çox olub. Onlar sizi heç vaxt dar ayaqda qoymayıblar. İşsiz olduğunuz vaxtlarda belə əslində bekar da qalmamısınız.**

- Doğrudur. 66-cı iliydi. Təzə evlənmişdim. Vəziyyət elə də yaxşı deyildi. Məvacib də az. Dostum Nizami Həmzəyev bir gün məni Naxçıvan teatrına dəvət edib dedi ki, atam teatrın direktorudur. Sən də öz işinin peşəkari - həmişə baş rollar ifaçısı. Nə fərqi var, yenə də öz qəhrəman obrazlarını yaradacaqsan... Mən də razılaşdım. Doğrudan da, Naxçıvan tamaşaçıları məni çox hörmətlə, sevgilə qarşıladılar. Mən də bu sevginin qarşılığında rollar oynadım, obrazlar çıxartdım səhnəyə. Bütün Naxçıvan məndən danışdı. Xalq artisti Zəroş Həmzəyeva həmişə müsahibələrində qeyd edirdi: "Tariyel Qasimovun gəlişiyə Naxçıvan teatrında bir dönüş əmələ gəldi. Teatra olan tamaşaçı axını bunu bir daha sübut edirdi. Artıq Tariyel Qasimov neçə illərdir Naxçıvandan gedib, öz doğma teatrına qayıdıb. Amma hələ də onu anırlar, ondan danışirlar".

- **Siz, Qazax teatrına direktor - bədii rəhbər təyin olunandan sonra dağılmaqda olan teatr yenidən fəaliyyətə başlayıb. Ondan iki il sonra Dağıstandakı teatra baş rejissor vəzifəsinə göndərilmişiz. Cəmi üç aydan sonra teatrın direktor - bədii rəhbəriydiz. Nə səbəbdəndi ki, bir yerdə qərar tutmayıb, hər dəfə yeni-yeni ünvanlardan xəbər verirsiniz. Sizi dəvət edirlər, yoxsa... Bəlkə bu elə yeniliyə olan marağınızdan irəli gəlir?**

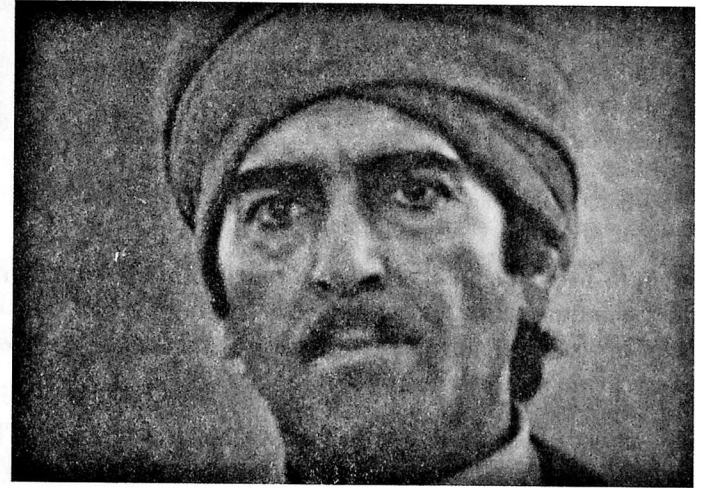
- Aktyor bir yerdə dayanıb qalsa, inkişaf edə bilməz. Oturub gözləyə ki, haçan onu yada salıb təzə rol verərlər, nəinki inkişaf etməz, nə sevilər, nə də uğur qazanar. Bir vaxt ayılıb görür ki, illəri verib bada.

- **Siz daim hərəkətdə olan, özünə, təcrübəsinə, səriştəsinə, və əlbəttə ki, öz yaradıcılıq enerjisinə güvənən sənətkarsınız. Güvənc yeriniz həm də rejissorluq və teatr təşkilatçılığı sahəsidir.**

- Naxçıvan teatrında işlədiyim vaxtlar İrəvanda Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının yaradılma məsələsi gündəmə gəlmişdi. İncəsənət İnstitutunun dördüncü kurs tələbələrini göndərmişdilər ki, teatrın açılışına hazırlaşsınlar. Onlar da dövlət imtahanına "Sevil" tamaşasını seçmişdilər.

Balaş rolu dostum Ramiz Məlikova tapşırılmışdı. Teatrın direktoru Əziz Süleymanov rejissor Nəsir Sadıqzadəyə deyirdi ki, Ramiz arıq, çəlimsiz bir tələbədir. Gəncə teatrından Sevil roluna dəvət etdiyimiz aktrisa Nisə Rzayeva ilə bir-birilərinə uyğun gəlmirlər. Naxçıvan teatrından Tariyel Qasimov dəvət edək. Peşəkər aktyordur, həm də yaşca da, görünüşcə də yaraşırlar. Axır ki, Nəsir Sadıqzadəylə direktor arasındakı münaqişəyə son qoyuldu. İrəvanda Azərbaycan Dövlət Dram Teatrı "Sevil" tamaşasıyla açıldı. Naxçıvan teatrında işim başımdan aşısa da, Balaş obrazı mənə həvalə olundu.

- **Tariyel müəllim, müsahibəyə vaxt ayırmaq üçün sizinlə zəngləşəndə dediniz ki, xəstəxanadayam. Özbəkistandan qonağı var. Düşündüm ki, nə vaxtdan qonağı xəstəxanada qarşılayırlar?**

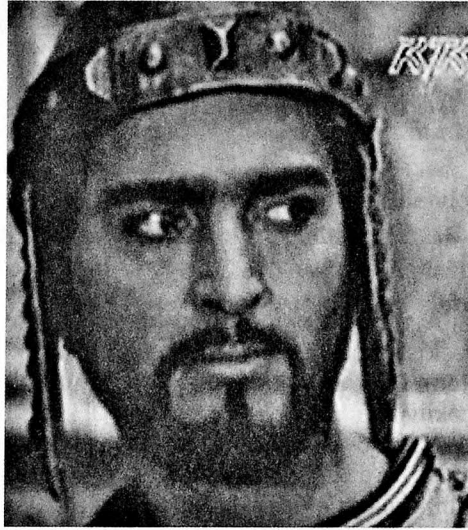

- Eldar Məmmədov Özbəkistanda yaşayan azərbaycanlı, bacarıqlı kino-operator və rejissordur. 75 illiyimdə yaradıcılığım barədə sənədli film çəkmişdi. Yubileydə nümayiş olundu. İndi də 80 illiyimə yeni sənədli filmə gəlib. Təyyarədən düşəndə ürəyi narahat eləyib, birbaşa xəstəxanaya aparıblar. Halı düzəlməyincə ondan ayrılı bilmədim. Ləngidiyimə görə çox üzr istəyirəm...

- Orta Asiya ölkələrinin əksərində filmlərə çəkilmisiz. Onlar sizi necə kəşf ediblər?

- "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında işlədiyim vaxtlar idi. Dəhlizdən keçəndə bir nəfər saxladı məni ki, "təsadüfən, siz aktyor deyilsiz?" Dedim, aktyoram. Özünü təqdim elədi: "Mən Tacikistandan gəlmişəm. Firdovsinin "Şahnamə" əsərinə film çəkirik: "Rüstəm haqqında dastan" və "Rüstəm və Söhrab" - 3 seriyalı film.

İstəyirəm sizi də filmimizə dəvət edim. Amma əvvəlcə gərək şəklinizi çəkib aparım, baş rejissorla məsləhətləşək. Razılaşdım. Bir həftədən sonra cavab gəldi... Elə o filmdən sonra məni SSRİ Kinematografçılar İttifaqına üzv seçdilər. Bu o demək idi ki, 16 respublika kinostudiyalarının hamısında şəkillərim paylanmış oldu.

- "Rüstəm haqqında dastan" filminə sərkerdə obrazına çəkilmisiz. Şübhəsiz ki, bu filmdə çoxlu döyüş səhnələri var. O kadrların hamısında özünüz çəkilmisiz?

- Əlbəttə. Bir gün gəlib gördüm ki, paltarlarımı kimsə geyinib. Ondandan xəbər aldım ki, əlbəsəm kimdədi? Dedilər, Boris Kimyagərov tapşırıb ki, sizdən əvvəl dublyora geyindirim. O, atla çapıb getsin, yalnız yıxıldıktan sonra atın ardınca aktyor özü getsin. Dedim, yox ey, mən özüm gözəl at çapanam. Təəccübləndi: "Sən axı şəhər adamısan, at sürməyi harda öyrənmişən?" Dedim, yox, mən kənddə böyümüşəm. Atam kolxoz sədri olub. Atı vardı. Evə gələndə atını aparıb, yedirib-suvarıb, tumarlayardım. İndi həmin kadrlara baxanda özümə də ləzzət eləyir ki, ən kiçik xırdalıqlarına kimi öz əlimdən çıxıb.

- Təkcə Özbəkistanda 7 filmə çəkilmisiz. "Tacikfilm", "Türkməfilm", "Moldovafilm"dən dəvətlər almırsınız. Hətta ilk azərbaycanlı aktyor kimi ölkə xaricində də çəkilmisiz. Almaniyanın "DEFA" kinostudiyasının "Senya raport verir" bədii filminə, "Mosfilm"də çəkilən "Çili üzərində gecə" filminə müxtəlif xarakterli hərbi rollarını oynadırsınız. Bəs "Azərbaycanfilm"də necə?

- "Azərbaycanfilm"də çox çəkilməmişəm. Sonralar "Doğma sahillər", "Bizim küçənin oğlanları" filmlərində də çəkildim. İntəhası epizodik rolları hamısı...

* * *

Ömrü boyu daim onu izləyən bütün çəkişmələrə, umu-küsülərə baxmayaraq, Xalq artisti, "Əmək" ordenli Təriyel Qasimov səhnədən ayrı yaşaya bilmədi.

Səhnədən üz çevirməyi ağılna belə gətirmədi. Çünki hər dəfə səhnəyə çıxanda, çəkdiyi əziyyətləri də,

keçirdiyi uğursuz anları da büsbütün unudur. Yaddaşında qalan yalnız tamaşaçı sevinci və tamaşa zalını titrədən alqışlar olur...

80 yaşlı sənətkar özünü ona görə xoşbəxt sanır ki, istər səhnədə, istərsə də ekranda oyundaşı olduğu müqabillərini də heç vaxt yaddan çıxara bilmir, yaxşılıqlarını, təbəssümlü cöhrələrini xatırlayaraq, xoşbəxt dəqiqələr yaşayır. Bununla da gündən-günə ömrünə ömür calayır...

